

Warszawa 06.12.2021 r.

dr hab. n. med. Joanna Bugajska, prof. Instytutu
Kierownik Zakładu Ergonomii
Centralny Instytut Ochrony Pracy – Państwowy Instytut Badawczy
ul. Czerniakowska 16
00-701 Warszawa

**Recenzja dokonań naukowych dr n. med. Agnieszki Ćwirlej-Sozańskiej
oraz osiągnięcia naukowego Kandydatki pt: „Analiza właściwości psychometrycznych i
przydatności polskiej wersji kwestionariusza World Health Organization Disability
Assessment Schedule (WHODAS 2.0) do oceny niepełnosprawności oraz zastosowanie
Międzynarodowej Klasyfikacji Funkcjonowania, Niepełnosprawności i Zdrowia
w badaniach naukowych i praktyce klinicznej w Polsce”**

Podstawę opracowania stanowią dokumenty przekazane przez Pana dr hab. n. med. Lecha Panasiuka, prof. IMW, Dyrektora Instytutu Medycyny Wsi w Lublinie wraz z opracowaniem pt: "Analiza właściwości psychometrycznych i przydatności polskiej wersji kwestionariusza World Health Organization Disability Assessment Schedule (WHODAS 2.0) do oceny niepełnosprawności oraz zastosowanie Międzynarodowej Klasyfikacji Funkcjonowania, Niepełnosprawności i Zdrowia w badaniach naukowych i praktyce klinicznej w Polsce" zgłoszoną przez dr n. med. Ćwirlej-Sozańską jako osiągnięcie naukowe, w związku z ubieganiem się o nadanie stopnia doktora habilitowanego w dziedzinie nauk medycznych i nauk o zdrowiu, w dyscyplinie nauk o zdrowiu - na podstawie całokształtu dorobku naukowego oraz wydzielonego cyklu siedmiu jednotematycznych publikacji.

Recenzję opracowano na podstawie przedłożonych przez dr n. med. Agnieszkę Ćwirlej-Sozańską następujących dokumentów:

1. Wniosek z dn. 29.01.2021 r. o przeprowadzenie postępowania w sprawie nadania stopnia doktora habilitowanego w dziedzinie nauk medycznych i nauk o zdrowiu, w dyscyplinie nauk o zdrowiu;
2. Kopię dyplomu doktora nauk medycznych;
3. Autoreferat w języku polskim i angielskim;
4. Wykaz osiągnięć naukowych w języku polskim i angielskim;
5. Analizę bibliometryczną dorobku naukowego poświadczoną przez Bibliotekę Uniwersytetu Rzeszowskiego;
6. Kopie publikacji włączonych do cyklu prac wraz z kopiami oświadczeń współautorów;
7. Wykaz opublikowanych prac naukowych w języku polskim i angielskim;
8. Kopie dokumentów potwierdzających realizację najważniejszych staży, wyjazdów zagranicznych i współpracy naukowej.

1. Wykształcenie i przebieg pracy zawodowej

Habilitantka, dr n. med. Agnieszka Ćwirlej-Sozańska 2000 r. uzyskała tytuł zawodowy magister wychowania fizycznego specjalność Rehabilitacja, po ukończeniu z wyróżnieniem studiów na Wydziale Pedagogicznym Wyższej Szkoły Pedagogicznej w Rzeszowie, następnie w 2005 r. tytuł zawodowy magister fizjoterapii po odbyciu studiów w Instytucie Fizjoterapii Uniwersytetu Rzeszowskiego.

W 2007 roku ukończyła studia podyplomowe w Wyższej Szkole Informatyki i Zarządzania w Rzeszowie na kierunku Zarządzanie Zasobami Ludzkimi, a w 2010 roku Zarządzanie Projektami Badawczymi i Pracami Rozwojowymi w Wyższej Szkole Ekonomii i Innowacji w Lublinie. W 2013 roku uzyskała tytuł Executive Master of Business Administration w Instytucie Nauk Ekonomicznych Polskiej Akademii Nauk w Warszawie.

Habilitantka od 2001 r. związana jest zawodowo z Uniwersytetem Rzeszowskim, pracując w latach 2001–2019 w Katedrze Rehabilitacji, Instytutu Fizjoterapii na Wydziale Medycznym, a od 2019 r. do teraz w Katedrze Rehabilitacji, Instytutu Nauk o Zdrowiu, Kolegium Nauk Medycznych.

Doskonałość zawodową podnosiła na licznych kursach i szkoleniach: z zakresu fizjoterapii i profilaktyki zdrowia (18 w latach 1999 – 2019); z zakresu dydaktyki szkoły wyższej (16 w latach 2010 – 2020); z zakresu zarządzania i realizacji projektów (17 w latach 2007 – 2016).

Potencjał merytoryczny i organizacyjny Habilitantki został doceniony i wykorzystany. Dr n. med. Agnieszka Ćwirlej-Sozańska pełniła i pełni liczne funkcje kierownicze w ramach Uniwersytetu Rzeszowskiego. Od 2019 jest Zastępcą Dyrektora Instytutu Nauk o Zdrowiu, Kolegium Nauk Medycznych, Uniwersytetu Rzeszowskiego; od 2020 r. jest Kierownikiem kierunku wiodącego Fizjoterapia, w Instytucie Nauk o Zdrowiu, Kolegium Nauk Medycznych, Uniwersytetu Rzeszowskiego i od 2020 pełni obowiązki Kierownika Laboratorium Gerontoprofilaktyki Przyrodniczo-Medycznego Centrum Badań Innowacyjnych w Uniwersytecie Rzeszowskim.

Reasumując Habilitantka konsekwentnie podnosi kompetencje zawodowe z zakresie nauk o zdrowiu, uzupełniając je o elementy zarządzania zespołami ludzkimi i projektami. Czyni to Habilitantkę osobą dobrze przygotowaną do pełnienia funkcji kierowniczych oraz zarządzania wielodyscyplinarnymi zespołami projektowymi.

2. Działalność dydaktyczna

W ramach działalności dydaktycznej w Kolegium Nauk Medycznych Uniwersytetu Rzeszowskiego Habilitantka prowadzi wykłady oraz ćwiczenia praktyczne z Międzynarodowej Klasyfikacji Zdrowia, Funkcjonowania i Niepełnosprawności (ICF), Metodologii Badań Naukowych oraz Fizjoterapii w geriatricii.

Uczestniczyła w latach 2015-2017 w pracach Zespołu ds. opracowania standardów dla 5-letnich jednolitych studiów na kierunku Fizjoterapia, powołanego przez Konsultanta Krajowego w dziedzinie Fizjoterapii, a od 2017 roku jest członkiem Komisji ds. Kształcenia Przeddyplomowego oraz Państwowego Egzaminu Fizjoterapeutycznego przy Krajowej Izbie Fizjoterapeutów. W roku 2017 uczestniczyła w opracowywaniu nowych programów 5-letnich studiów magisterskich na kierunku Fizjoterapia, przygotowaniu programu kształcenia nowego kierunku Terapia zajęciowa oraz programów studiów podyplomowych „Neurorehabilitacja dorosłych z uszkodzeniem ośrodkowego układu nerwowego” oraz „Neurorehabilitacja dzieci z uszkodzeniem ośrodkowego układu nerwowego”.

Od 2009 roku do dnia dzisiejszego Habilitantka była promotorem 78 prac magisterskich i 56 prac licencjackich oraz recenzentem 84 prac magisterskich i 71 prac licencjackich, a także pełniła/pełni funkcję promotora pomocniczego w 3 przewodach

doktorskich w Kolegium Nauk Medycznych Uniwersytetu Rzeszowskiego (1 postępowanie zakończone, 2 w toku)

Wysoka aktywność zawodowa, w tym dydaktyczna Habilitantki znajduje odzwierciedlenie w otrzymanych nagrodach i wyróżnieniach, do których należą: przyznany w 2015 r. przez Ministra Edukacji Narodowej Medal Komisji Edukacji Narodowej za szczególne zasługi dla oświaty i wychowania oraz przyznany w 2017 r. przez Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej Medal brązowy za długoletnią służbę.

Reasumując Habilitantka jest doświadczonym dydaktykiem, a jej działalność dydaktyczna odpowiada wymogom stawianym samodzielnym pracownikom nauki.

3. Działalność społeczno-organizacyjna

W ramach działań ukierunkowanych na upowszechnianie wyników badań Habilitantka brała czynny udział w 31 konferencjach międzynarodowych oraz 5 krajowych. W co najmniej 1/3 z nich była przewodniczącą komitetu organizacyjnego lub członkiem komitetu organizacyjnego lub członkiem komitetu naukowego.

W ramach działań popularyzujących naukę Habilitantka między innymi prowadziła wykłady w ramach działalności Uniwersytetu Trzeciego Wieku przy Uniwersytecie Rzeszowskim (w latach 2016–2019), a także brała udział w organizacji i prowadzeniu zajęć w ramach Małego Uniwersytetu Rzeszowskiego (w latach 2015-2016).

Habilitantka jest członkiem 3 towarzystw krajowych: Polskiego Towarzystwa Rehabilitacji, Polskiego Towarzystwa Fizjoterapii oraz Polskiego Towarzystwa Zdrowia Publicznego (od 2018 roku pełni funkcję Prezesa Rzeszowskiego Oddziału Polskiego Towarzystwa Zdrowia Publicznego), a także 2 międzynarodowych: International Society of Physical and Rehabilitation Medicine (ISPRM) i European Association of Public Health (EAPH).

Habilitantka jest członkiem Editorial Board of BMC Public Health oraz Editorial Board of Human Functioning as Review Editor for Frontiers in Rehabilitation (part of Frontiers). Pełniła i pełni istotne funkcje i obowiązki na Uniwersytecie Rzeszowskim, m.in. jako: członek Senatu UR (2020 – obecnie); zastępca Dyrektora Instytutu Fizjoterapii (2013–2019), a od 2019 zastępca Dyrektora Instytutu Nauk o Zdrowiu; członek Rady Instytutu Fizjoterapii (2013–2019), a od 2019 członek Rady Instytutu Nauk o Zdrowiu; członek Rady Wydziału Medycznego UR (2016–2019), członek Rady Dydaktycznej Kolegium Nauk Medycznych (2019

– obecnie), p.o. Kierownika Laboratorium Gerontoprofilaktyki Przyrodniczo-Medycznego Centrum Innowacyjnego UR (2020 – obecnie), Kierownik Kierunku Fizjoterapia (2020 – obecnie), Kierownik Koła Naukowego Fizjoterapii w Geriatrii i Profilaktyce Zdrowia w Instytucie Nauk o Zdrowiu (wcześniej Instytucie Fizjoterapii) UR (2014 – obecnie) i wiele innych.

Reasumując przedstawione przez Habilitantkę dokonania w zakresie działalności społecznej i organizacyjnej świadczą o jej wysokim potencjale do kreowania przedsięwzięć sprzyjających rozwiązywaniu problemów natury społecznej, poprzez upowszechnianie i popularyzowanie osiągnięć naukowych.

4. Dorobek naukowy

Habilitantka w 2009 roku obroniła pracę doktorską pt. *Ocena wpływu systematycznej aktywności fizycznej na narząd ruchu i jakość życia kobiet w wieku 50–60 lat*, uzyskując stopień doktora nauk medycznych na Uniwersytecie Medycznym im. Prof. F. Skubiszewskiego w Lublinie.

Zainteresowania badawcze Habilitantki koncentrują się wokół oceny zdrowia, funkcjonowania i niepełnosprawności osób dorosłych, ze szczególnym uwzględnieniem osób starszych, co jest szczególnie istotne w kontekście starzenia się społeczeństwa polskiego. W swojej pracy naukowej kandydatka prowadzi także badania dotyczące oceny narzędzi pomiarowych w kontekście oceny stanu funkcjonalnego i niepełnosprawności osób starszych oraz interwencji mających na celu zmniejszenie niepełnosprawności i poprawę sprawności fizycznej i poznawczej. Poza przedstawionym cyklem jednotematycznym Habilitantka prowadziła badania i opublikowała wiele artykułów na temat wpływu aktywności fizycznej na stan zdrowia osób 50+, jakości życia osób starszych, zdolnością osób starszych do wykonywania pracy zawodowej.

Dorobek naukowy Habilitantki nieobjęty zgłoszonym osiągnięciem naukowym jest znaczący - przedstawiony dorobek naukowy Habilitantki po uzyskaniu stopnia naukowego doktora nauk medycznych, według analizy bibliometrycznej załączonej do dokumentacji postępowania habilitacyjnego, zawiera 52 oryginalne pełnotekstowe prace naukowe, w tym 26 publikacji w czasopiśmie o zasięgu międzynarodowym posiadających współczynnik IF i 26 publikacji w czasopiśmie o zasięgu krajowym, 1 pracę pogładową, 4 rozdziały w podręcznikach

krajowych. W 33 artykułach jest pierwszym autorem. Łączny Impact Factor wszystkich pełnotekstowych prac po uzyskaniu stopnia doktora wynosi 44,36 (poza cyklem 31,39), a punktacja MEiN wynosi 1759 (poza cyklem 1349). Indeks cytowań prac według bazy Web of Science wynosi: liczba cytowań (bez autocytowań) – 36, indeks Hirsha – 4; według bazy Scopus: liczba cytowań (bez autocytowań) – 45, indeks Hirsha – 4.

Habilitantka brała udział w realizacji wielu projektów naukowo-badawczych, w tym m. in. w 7 projektach finansowanych przez NCBiR w ramach POWER i POKL, w międzynarodowym projekcie „HoCare2.0”, współfinansowanym ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach programu INTERREG CENTRAL EUROPE, a także w wielu projektach realizowanych w ramach działalności statutowej Instytutu Fizjoterapii/Instytutu Nauk o zdrowiu Uniwersytetu Rzeszowskiego. W wielu z tych projektów była kierownikiem, koordynatorem lub ekspertem.

Projekty badawcze realizowane przez Habilitantkę są wkomponowane w nurt jej zainteresowań i znalazły swoje odzwierciedlenie w licznych publikacjach naukowych.

Na uwagę zasługuje fakt, że Habilitantka znajduje się w grupie badaczy inicjujących i prowadzących pierwsze w Polsce badania naukowe mające na celu testowanie i wdrażanie klasyfikacji ICF. Ma również ogromne zasługi w kształceniu lekarzy i fizjoterapeutów w zakresie stosowania klasyfikacji ICF.

W swojej działalności naukowej Habilitantka współpracuje z innymi organizacjami i uczelniami w całym kraju, a także zagranicą. Skutkiem powyższej współpracy są publikacje naukowe oraz wyjazdy na kongresy i spotkania.

Naturalną konsekwencją aktywności naukowej jest zapraszanie Habilitantki do recenzowania publikacji naukowych w czasopismach o zasięgu krajowym i międzynarodowym (30 recenzji od 2017 r.) oraz licznych zespołów eksperckich. Habilitantka od 2019 r. jest m. in. : ekspertem ds. polityki senioralnej oraz gerontologii/geriatrii w Rzeszowskiej Agencji Rozwoju Regionalnego (RARR), w międzynarodowym projekcie „HoCare2.0”, członkiem Laboratorium Współtworzenia (Co-Creation lab) w ramach poczwórnej helisy (QUADRUPLE-HELIX); członkiem Rady ds. Międzynarodowej Klasyfikacji Funkcjonowania, Niepełnosprawności i Zdrowia przy CSIOZ w Warszawie; .

Reasumując aktywność naukowa Kandydatki, w tym poprzez udział w licznych projektach badawczych, w których w wielu przypadkach była kierownikiem, świadczy o tym, że jest dojrzałym naukowcem, zdolnym do samodzielnego projektowania, prowadzenia badań i kierowania zespołem badawczym.

5. Ocena osiągnięcia Kandydata wynikającego z art. 219 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r.

Dr n. med. Agnieszka Ćwirlej-Sozańska do jednotematycznego osiągnięcia naukowego pt: „Analiza właściwości psychometrycznych i przydatności polskiej wersji kwestionariusza World Health Organization Disability Assessment Schedule (WHODAS 2.0) do oceny niepełnosprawności oraz zastosowanie Międzynarodowej Klasyfikacji Funkcjonowania, Niepełnosprawności i Zdrowia w badaniach naukowych i praktyce klinicznej w Polsce” włączyła 7 publikacji oryginalnych o łącznej punktacji - 12,98 IF; 410 MNiSW:

- **Ćwirlej-Sozańska Agnieszka**, Wilmowska-Pietruszyńska Anna, Sozański Bernard. Validation of the Polish version of the World Health Organization Disability Assessment Schedule (WHODAS 2.0) in an elderly population (60–70 years old). *International Journal of Occupational Safety and Ergonomics* 2018; 24(3):386–394. DOI: 10.1080/10803548.2017.1316596 (IF: 1,377; MNiSW: 15);
- **Ćwirlej-Sozańska Agnieszka**, Sozański Bernard, Kotarski Hubert, Wilmowska-Pietruszyńska Anna, Wiśniowska-Szurlej Agnieszka. Psychometric properties and validation of the Polish version of the 12-item WHODAS 2.0. *BMC Public Health* 2020; 20(1):1203. DOI: 10.1186/s12889-020-09305-0 (IF: 2,521; MNiSW: 100);
- **Ćwirlej-Sozańska Agnieszka**, Wilmowska-Pietruszyńska Anna. Assessment of health, functioning and disability of a population aged 60–70 in south-eastern Poland using the WHO disability assessment schedule (WHODAS 2.0). *Annals of Agricultural and Environmental Medicine* 2018; 25(1):124–130. DOI: 10.5604/12321966.1228392 (IF: 1,030; MNiSW: 30);
- **Ćwirlej-Sozańska Agnieszka**, Sozański Bernard, Wiśniowska-Szurlej Agnieszka, Wilmowska-Pietruszyńska Anna, Kujawa Jolanta. Assessment of disability and factors determining disability among inhabitants of south-eastern Poland aged 71–80 years. *BioMed Research International* 2018; 2018:3872753. DOI: 10.1155/2018/3872753 (IF: 2,197; MNiSW: 25);
- **Ćwirlej-Sozańska Agnieszka**, Wiśniowska-Szurlej Agnieszka, Wilmowska-Pietruszyńska Anna, Sozański Bernard. Factors associated with disability and quality of life among the

- oldest-old living in community in Poland: a cross-sectional study. *Annals of Agricultural and Environmental Medicine* 2020. DOI: 10.26444/aaem/115020 (IF: 0,982; MNiSW: 70);
- **Ćwirlej-Sozańska Agnieszka**, Bejer Agnieszka, Wiśniowska-Szurlej Agnieszka, Wilmowska-Pietruszyńska Anna, de Sire Alessandro, Spalek Renata, Sozański Bernard. Psychometric properties of the Polish version of the 36-item WHODAS 2.0 in patients with low back pain. *International Journal of Environmental Research and Public Health* 2020; 17:7284. DOI: 10.3390/ijerph17197284 (IF: 2,849; MNiSW: 70);
 - **Ćwirlej-Sozańska Agnieszka**, Wójcicka Agnieszka, Kluska Edyta, Stachoń Anna, Żmuda Anna. Assessment of the effects of a multi-component, individualized physiotherapy program in patients receiving hospice services in the home. *BMC Palliative Care* 2020; 19:101. DOI: 10.1186/s12904-020-00600-6 (IF: 2,015; MNiSW: 100).

Głównymi celami badań, których wyniki Habilitantki zaprezentowałam w przedstawionym cyklu publikacji, były:

1. Ocena właściwości psychometrycznych polskiej wersji WHODAS 2.0 oraz jej przydatności do stosowania w badaniach populacyjnych i klinicznych w Polsce.
2. Ocena możliwości zastosowania WHODAS 2.0 do oceny poziomu niepełnosprawności w populacji osób starszych w Polsce południowo-wschodniej oraz czynników, które ten poziom determinują.
3. Wskazanie sposobu wykorzystania modelu biopsychospołecznego ICF do projektowania interwencji fizjoterapeutycznej oraz zastosowania klasyfikacji do raportowania informacji dotyczących funkcjonowania i niepełnosprawności pacjentów z chorobami przewlekłymi.

W ramach realizacji 1 celu Habilitantka przedstawiła w 3 artykułach wyniki badań na podstawie, których można stwierdzić bardzo dobre dostosowanie do polskich warunków i bardzo dobre parametry psychometryczne (powtarzalność i rzetelność) 36-punktowego kwestionariusza WHODAS 2.0 na próbie 30 osób w wieku 60 – 70 lat, oraz 12-punktowej wersji kwestionariusza WHODAS 2.0 w badaniu obejmującym reprezentatywną grupę dla populacji dorosłych mieszkańców Rzeszowa. Habilitantka przeprowadziła również badania potwierdzające bardzo dobre parametry psychometryczne 36-punktowego kwestionariusza WHODAS 2.0 uzasadniające jego zastosowanie u pacjentów z przewlekłym bólem dolnego odcinka kręgosłupa. Na podstawie tych badań stwierdziła również, że ten kwestionariusz jest

„narzędziem pierwszego wyboru w dziedzinie rehabilitacji, które może zostać wdrożone do oceny postępów rehabilitacji osób z bólem dolnego odcinka kręgosłupa”.

Jest to bardzo ważne osiągnięcie uzasadniające szerokie zastosowanie opartego o klasyfikację ICF kwestionariusza WHODAS 2.0 (zarówno wersji 36 – jak i 12 punktowej), do oceny zdrowia, funkcjonowania i niepełnosprawności osób dorosłych ze szczególnym uwzględnieniem osób starszych, a także osób z przewlekłym bólem dolnego odcinka kręgosłupa, najczęstszej występującej dolegliwości wśród osób pracujących.

Realizując cel 2 Habilitantka w 3 artykułach przedstawiła wyniki oceny poziomu niepełnosprawności w populacji osób starszych w południowo-wschodniej Polsce oraz czynników, które na ten poziom wpływają. Konsekwentnie przebadła 3 grupy różne pod względem wieku: 1000 osób w wieku 60-70 lat, 800 osób w wieku 71-80 lat i 500 osób w wieku 80 lat i więcej. Badani wykazały bardzo częste występowanie niepełnosprawności wśród starszych Polaków. Co najmniej nieznaczny ogólny poziom niepełnosprawności stwierdzono aż u 67% badanych z grupy pierwszej (warta zaznaczyć, że w tej grupie znajdują się osoby nadal pracujące), około 92% w grupie drugiej oraz około 97% w grupie trzeciej. Występowanie najwyższej średniej niepełnosprawności we wszystkich trzech grupach (w różnej kolejności) odnotowano w domenie związanej z uczestnictwem w życiu społecznym, a dalej w wykonywaniu codziennych czynności w gospodarstwie domowym oraz w mobilności. Czynniki istotnie statystycznie wpływającymi na poziom niepełnosprawności we wszystkich grupach były: starszy wiek, samotność, większa liczba chorób przewlekłych oraz niski poziom aktywności fizycznej. Natomiast w dwóch starszych grupach wiekowych istotnie statystycznie na poziom niepełnosprawność wpływały jeszcze niedostosowane do potrzeb funkcjonalnych otoczenie, zapewne związany z samotnością brak możliwości skorzystania z pomocy innych osób (szczególnie wśród osób z najstarszej grupy).

To osiągnięcie z kolei pozwala na wytyczenie strategicznych kierunków interwencji społecznych dedykowanych osobom starszym z różnym zakresem niepełnosprawności, które powinny być skierowane na zwiększenie dostępności funkcjonalnej otoczenia, w tym również możliwości korzystania z pomocy innych osób doprowadzając do zmniejszenia samotności osób starszych.

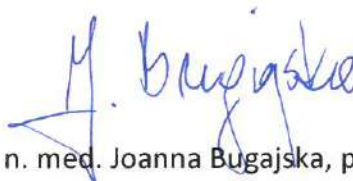
W ramach realizacji 3 celu Habilitantka przedstawiła wyniki badania, którego celem była ocena wpływu realizacji wieloskładnikowego, zindywidualizowanego programu fizjoterapeutycznego na stan funkcjonalny i emocjonalny oraz jakość życia pacjentów przebywających w hospicjum domowym. Głównym celem interwencji była poprawa wykonywania podstawowych czynności dnia codziennego (Activities of Daily Living, ADL), wykonywania złożonych czynności dnia codziennego (Instrumental Activities of Daily Living, IADL), mobilności i równowagi ciała (test Tinetti), a także stanu emocjonalnego (Geriatric Depression Scale, GDS) oraz jakości życia (WHOQOL-Bref). Przedstawiono wyniki 6 tygodniowej interwencji przeprowadzonej w grupie 60 pacjentów w wieku 55–89 lat przebywających w hospicjum domowym, mieszkających na południu Polski (województwa małopolskie i podkarpackie). Program interwencji, na który składało się 12 spotkań (po 2 spotkania tygodniowo) koncentrował się na poprawie funkcjonowania pacjenta, zarówno w wymiarze fizycznym, jak i psychicznym i obejmował między innymi takie elementy jak: reedukacja chodu, trening transferowy, ćwiczenia czynne oraz wzmacniające mięśnie, treningi podnoszące motywację pacjentów do aktywności fizycznej, uczenie pacjentów, jak wykorzystywać elementy środowiska do poprawy swojego funkcjonowania i bezpieczeństwa, ćwiczenia ergonomiczne w poruszaniu się oraz podnoszeniu i przenoszeniu przedmiotów podczas codziennych czynności. Do działań interwencyjnych należała także pomoc fizjoterapeuty w przystosowaniu przestrzeni domowej do potrzeb funkcjonalnych pacjenta oraz edukacja opiekunów w zakresie codziennej opieki (fizycznej i psychicznej) nad pacjentem. W badaniu wykazano pozytywny wpływ zindywidualizowanej interwencji na oceniane parametry.

Na podstawie wyników badań Habilitantka przedstawiła, że możliwe jest ustawienie programu fizjoterapii w sposób zindywidualizowany i kompleksowy na bazie modelu biopsychospołecznego ICF u pacjentów przebywających w hospicjum domowym, jak również możliwe jest łączenie informacji uzyskiwanych za pomocą różnych narzędzi pomiarowych z odpowiednimi kategoriami ICF oraz transferowanie informacji na język kwalifikatorów ICF, co jest kolejnym bardzo istotnym osiągnięciem naukowym.

Podsumowując:

Dr n. med. Agnieszka Ćwirlej-Sozańska posiada wartościowy dorobek naukowy, związany przede wszystkim z oceną zdrowia, funkcjonowania i niepełnosprawności osób dorosłych oraz narzędzi do tej oceny. Wnioski wynikające z badań podejmowanych przez Habilitantkę mogą przyczynić się do tworzenia skutecznych strategii prowadzących do właściwej oceny zdrowia, funkcjonowania i niepełnosprawności Polaków, szczególnie zagrożonych niepełnosprawnością oraz wykluczeniem społecznym, w tym zawodowym. Tym samym mogą przyczynić się do poprawy komfortu życia i pracy osób starszych.

W związku z powyższym uznaję, że dr n. med. Agnieszka Ćwirlej-Sozańska spełnia wymogi wynikające z art. 219 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (tekst jednolity – Dz.U. z 2021 r. poz. 478) i składam do Wysokiej Rady Instytutu Medycyny Wsi im. Witolda Chodźki w Lublinie wniosek o przejście do dalszych etapów przewodu habilitacyjnego.

dr hab. n. med. Joanna Bugajska, prof. Instytutu